

Dräneringsrådgivning

Problemlösning och underhåll av dräneringen

Nylands
Svenska
Lantbrukssällskap

Dikningssammanslutning

- Det finns tiotusentals dikningssammanslutningar i Finland
 - Upprensning av befintliga fåror
 - Invallningar, torrläggningar
 - Nya fåror
- De flesta grundade på 1940-70 talet
- Väckigt stor variation i hur aktiva sammanslutningarna är idag

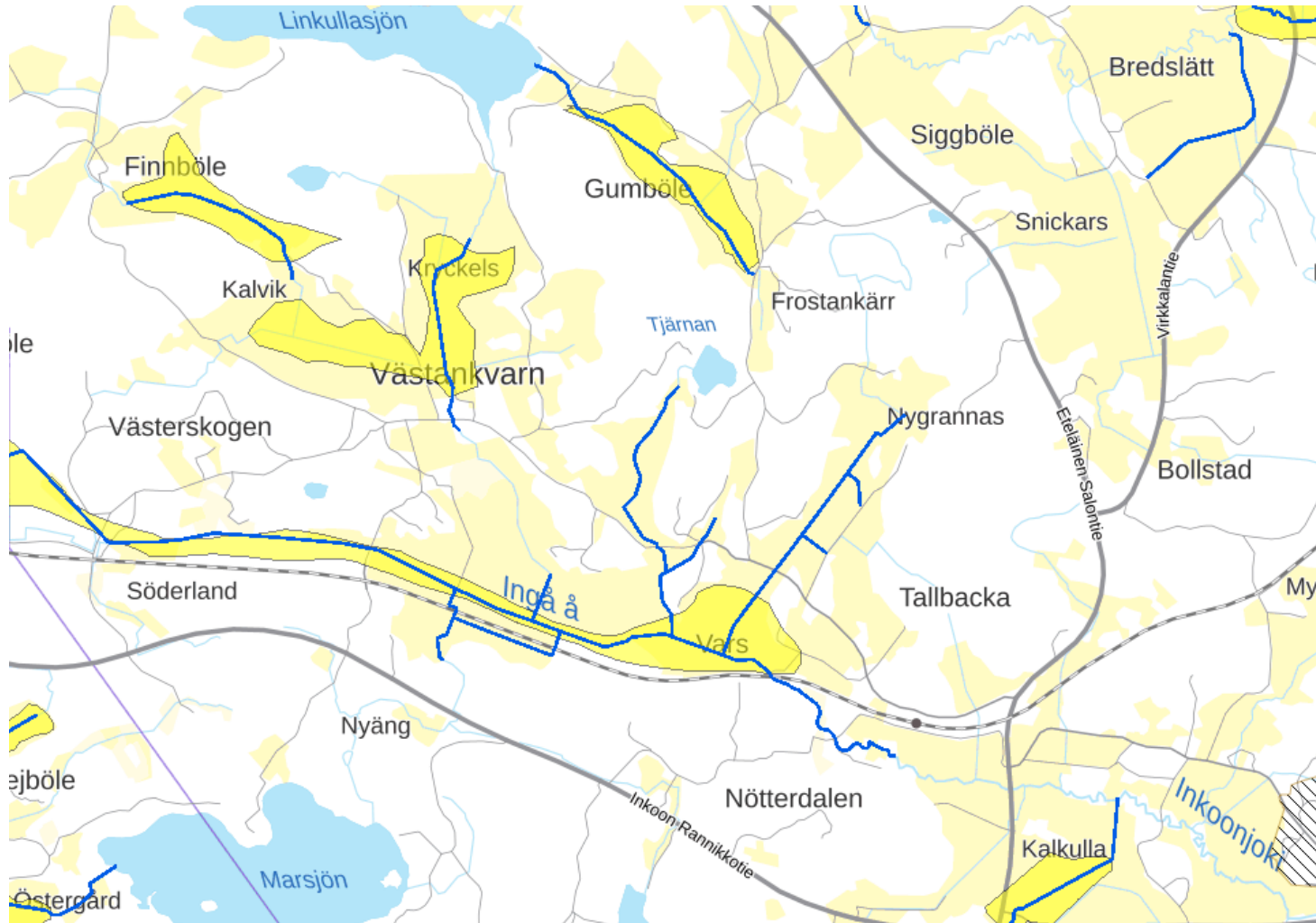

Dikningssammanslutning

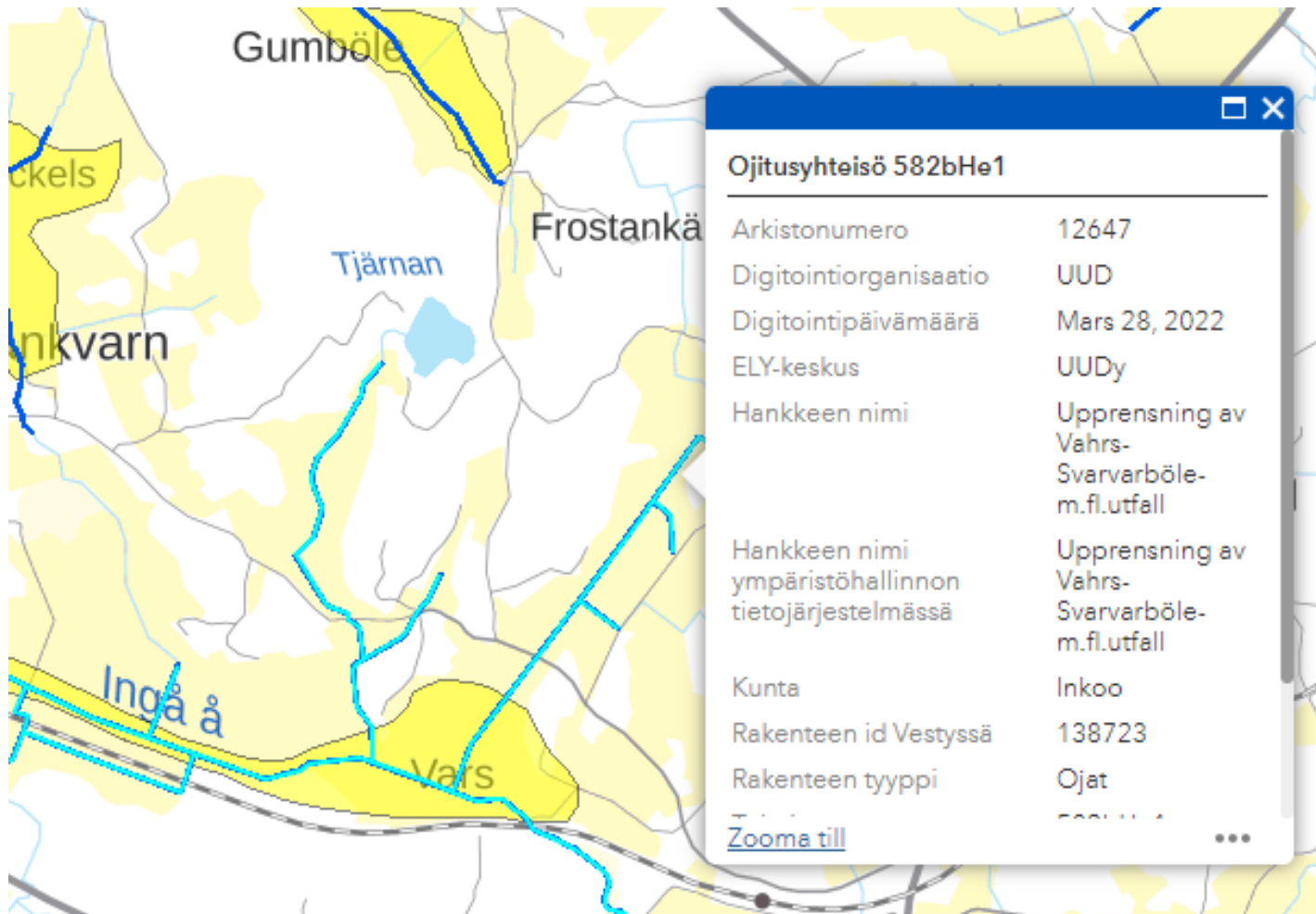
- Alla sammanslutningar som är digitaliserade hittas på NTM- centralens karttjänst
 - [Dikningssammanslutningar](#)
- Mycket material finns i NTM- centralernas arkiv

Karttjänsten

Karttjänsten

The image shows a map of a drainage network with a popup window displaying details for a specific drainage system. The map includes labels for 'Gumböle', 'Frostankä', 'Tjärnan', 'Inkvärn', 'Ingå å', and 'Vars'. The popup window is titled 'Ojitusyhteisö 582bHe1' and contains the following information:

Ojitusyhteisö 582bHe1	
Arkistonumero	12647
Digitointiorganisaatio	UUD
Digitointipäivämäärä	Mars 28, 2022
ELY-keskus	UUDy
Hankkeen nimi	Upprensning av Vahrs-Svararböle-m.fl.utfall
Hankkeen nimi ympäristöhallinnon tietojärjestelmässä	Upprensning av Vahrs-Svararböle-m.fl.utfall
Kunta	Inkoo
Rakenteen id Vestyssä	138723
Rakenteen tyyppi	Ojat

Zooma till

Dikningssammanslutning

22 §

Dikningssammanslutning

För samfällid dikning ska det bildas en dikningssammanslutning, om nyttotagarna är minst tre och

- 1) det krävs tillstånd av tillståndsmyndigheten för dikningen,
- 2) inget avtal kan nås om samfällid dikning, eller
- 3) någon av nyttotagarna yrkar att en sammanslutning ska bildas och en sammanslutning ska anses nödvändig för genomförandet av dikningen, underhållet av diken eller skötseln av andra angelägenheter som beror på dikningen.

En sammanslutning kan under de förutsättningar som anges i 1 mom. bildas också på yrkande av tillsynsmyndigheten, om nyttotagarna inte har vidtagit åtgärder för att bilda en sammanslutning och en sådan fortfarande ska anses nödvändig för skötseln av angelägenheter som beror på dikningen.

Dikningssammanslutningens medlemmar

- Nyttotagarna är medlemmar i sammanslutningen
 - Fastighetsägaren
- Rösträtt i förhållande till hur mycket medlemmen är ålagd att betala
 - Fastställd kostnadsfördelning

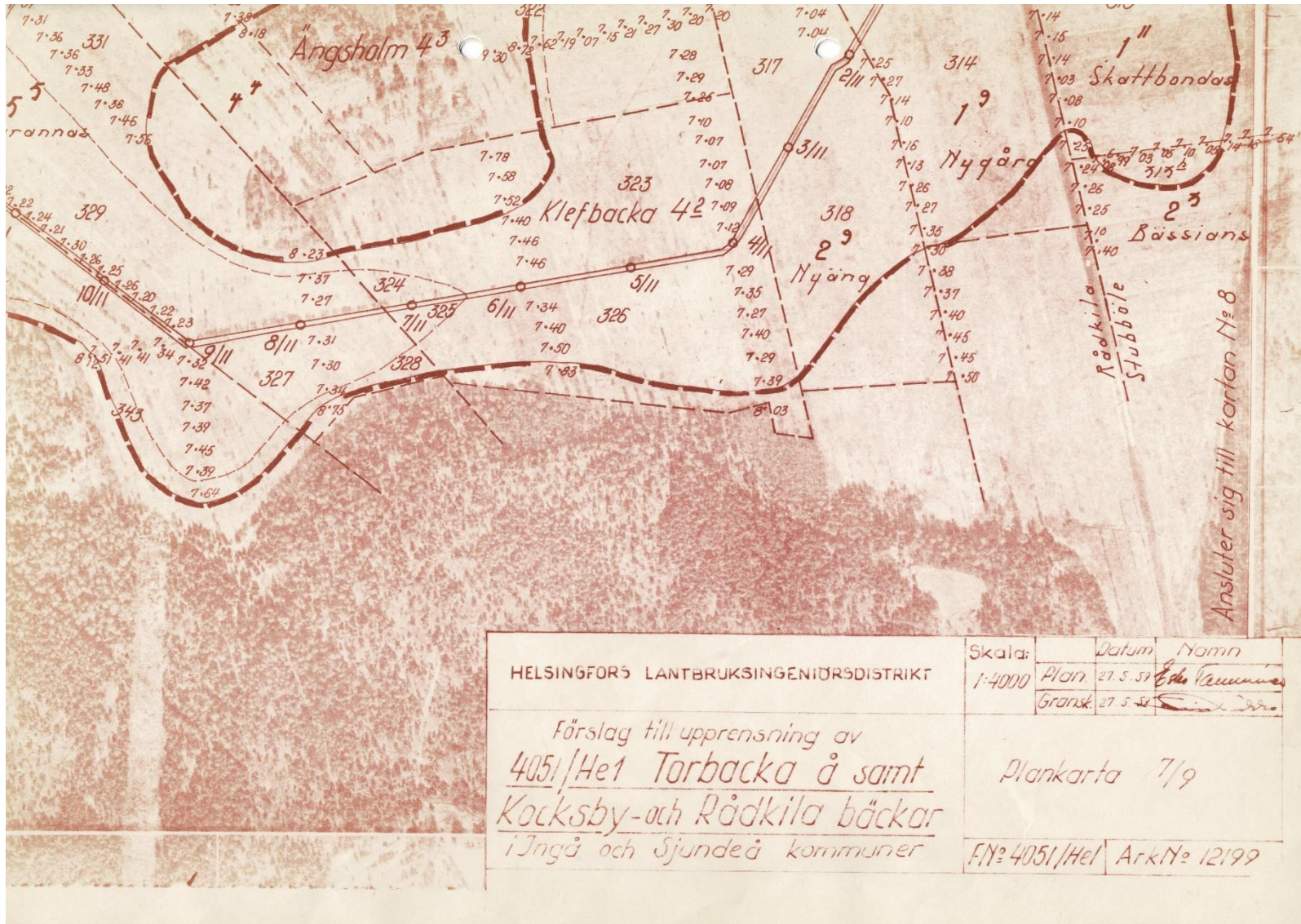

Kostnadsfördelningen i en sammanslutning

- Man betalar i förhållande till nyttan
 - Oftast är underhållet fördelat på samma sätt
- Fördelningen är beroende av markanvändning och areal
 - Tomtmark värdefullare än åker, åker värdefullare än skog
- Förutsatt att markanvändningen inte ändrat så går oftast en gammal kostnadsfördelning att använda i dagens läge
 - Kräver ofta uppdatering gällande fastighetsägarna

Plankarta

Underhåll av täckdiken

- [Kolla täckdikenas utlopp](#)
 - Videon är gjord av BSAG i samband med projektet Carbon Action Markvård

Underhåll av täckdiken

- Ta er ut på åkern och kolla läget!
- Våren är en lämplig tidpunkt för att kontrollera dräneringens skick
 - Gräset nervissnat
 - Högt vattenflöde
- Finns det bekymmer beror dom på två saker eller en kombination av båda:
 - För mycket vatten kommer in på åkern
 - För lite vatten kommer ut från åkern

Kartan på flygfoto

- Lättare att se vad felen kan bero på
- Möjligt att få kartorna digitaliserade så att de syns i Google Earth

Google Earth

Underhåll av täckdiken

- Täckdikningen är nästan alltid dimensionerad enligt ett flöde på 1 l/s/ha
 - Kan variera men sällan mindre
 - Motsvarar en nederbördsmängd på 8,6mm/d
 - Går att mäta med ämbar + tidtagarur

Underhåll av täckdiken

- Behövlig utrustning
 - Täckdikeskarta
 - Måttband eller famnstake
 - Spade
 - Pliktjärn
 - Avloppsrensare

Underhåll av täckdiken

- Täckdikningen är en stor investering som kräver regelbundet underhåll!
 - Kostnaden för ny täckdikning 3500-4500€/ha
 - Komplettering, "nya grendiken", 2000-2500€/ha
- Lönar sig att underhålla befintlig dränering
 - Nytt utlopp ca 15-45€/ st + arbete
 - Krökar till brunnar 3-7 €/ st
 - Skyddsror till brunnar 8-20 €/ st
 - Eget arbete xx€/h

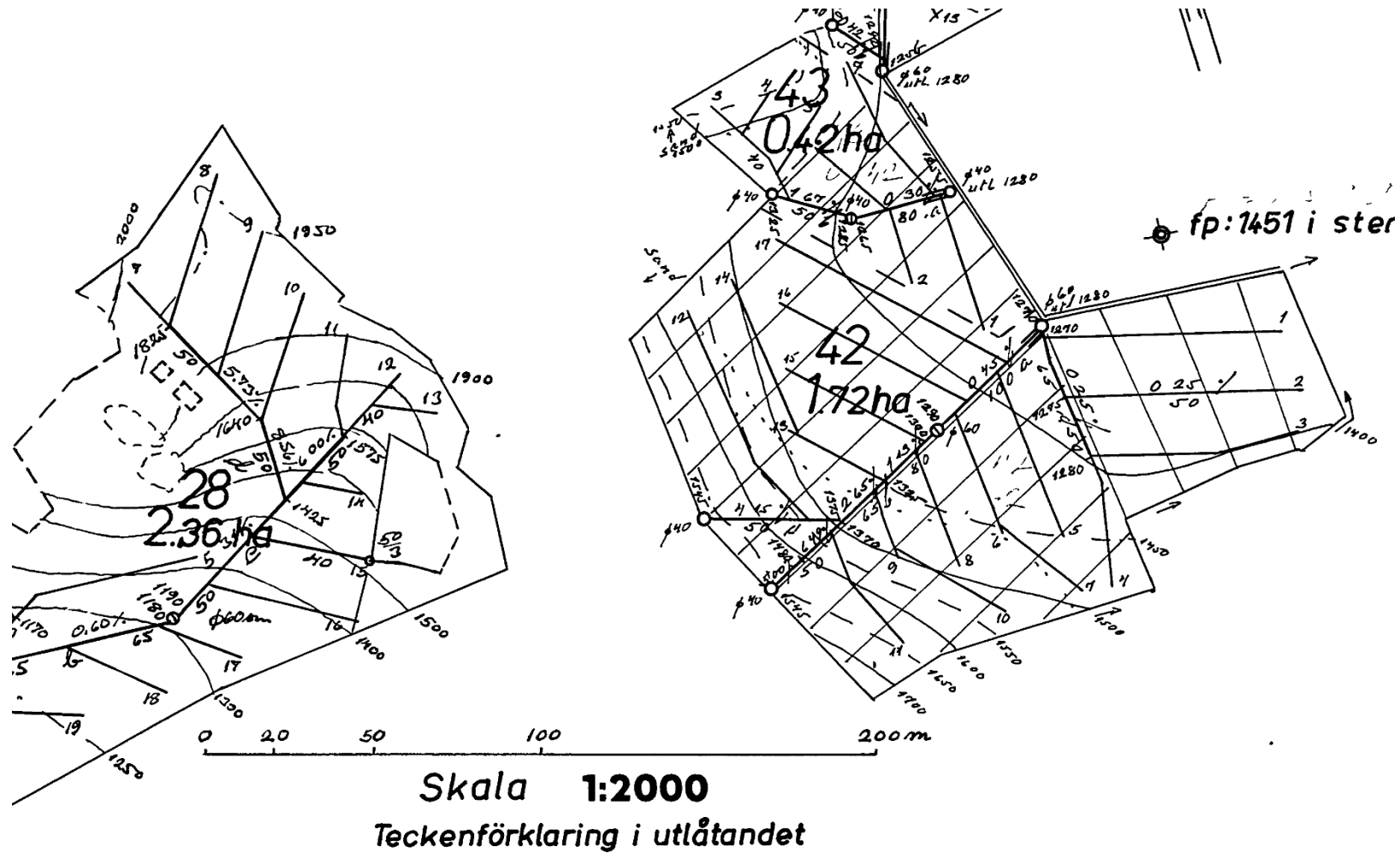

Underhåll av täckdiken

- Finns täckdikningskartorna tillgängliga?
 - En stor del finns i Täckdikningsföreningens arkiv och kan beställas därifrån
- Hur bra stämmer kartorna?
 - Kan finnas flera versioner av kartorna
 - Är alla ändringar införda?
 - Beror på vem som gjort arbetet

Vad skall man kolla på?

Utlopp

- Utloppsöröret saknas helt
- Utfallsdiket behöver rensas

Utlopp

- Tillräckligt högt över vattenytan
- Skydd mot sorkar mm. på plats
- Märkning saknas

Utloppsbrunn

- Locket saknas
- Brunnen full med jord
- Utfallsdiket behöver rensas

Kopplingsbrunn

- Brunnen fylld med slam
 - Otäta anslutningar
 - Rost som kommit med rören
- Skyddsrör saknas

Underhåll av täckdiken

- Alla "enkla" problem är åtgärdade men åkern är ändå våt
- Försök få reda på vad som är orsaken
 - Gräv gropar för att kolla markprofilens skick
 - Kolla dräneringens djup
 - (Grundvattenrör)

Tänkbara orsaker

- Dikningen är för gles med tanke på dagens trafik på åkern
- Dikningen är för grund
 - Främst torvjordar men också på övriga jordar med hög mullhalt
- Vattnet kommer inte ner till rören
 - Markpackning
- Vattnet kommer inte in i rören
 - Täta tegelrör
 - Bristfälligt filtermaterial
 - Rören fyllda med slam

Tjänster NSL kan erbjuda

- Täckdikningsplaner inklusive kostnads kalkyl
- Avvägning med GNSS- teknik
- Dimensionering av trumrör
- Rådgivning gällande grundtorrläggning
 - Dikessammanslutningar
- Hjälp med ansökan om investeringsstöd.
- Täckdikningskartor från arkivet
 - KML-filer: [Västankvarn](#)

Nylands
Svenska
Lantbrukssällskap

Elisabetsgatan 21B 8

00170 Helsingfors

+358407073197

e-post: martin.traskman@nsl.fi

www.nsl.fi

A photograph of a field of golden wheat in the foreground, with a line of trees in the background under a cloudy sky.

Tack!